

УДК 74:378.14:687.01

Кисельова Катерина Олександрівна¹,

к.т.н., доцент

Київський Національний університет культури та мистецтв,
Україна

E-mail: kiselova_k@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ ОДЯГУ В УКРАЇНСЬКИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Анотація: У статті розглянуто різні підходи до навчання формотворчості та оволодіння тонкощами проектної діяльності в українських та європейських вищих навчальних закладах, що готують спеціалістів з дизайну одягу. Продемонстровані відмінності в вимогах до майбутніх студентів, підходах до спеціалізації, складу дисциплін, що викладаються, організації навчального процесу, творчих завдань на всіх етапах підготовки, від підготовчих курсів до здобуття кваліфікації магістра. Розкрито стратегічні переваги формування у студентів цілісного відношення до проектної діяльності через поступове ускладнення завдань з обов'язковим виходом на готові проекти на всіх етапах навчання. Охарактеризовані напрямки удосконалення освітнього процесу в дизайні одягу за рахунок подрібнення та звуження спеціалізацій та більшої індивідуалізації творчих завдань, їх адаптації до реальних потреб сучасного суспільства.

Ключові слова: дизайн одягу, дизайн-освіта, підготовка дизайнерів одягу, дизайн-процес, формотворчість.

Постановка проблеми. В сучасному світі дизайну відводиться дуже важлива роль. Оскільки всі ми живемо в «суспільстві споживання», дизайн міцно увійшов й зайняв домінуючу позицію практично в усіх сферах нашого буття. І якщо, ще століття тому, лише обрані мали змогу «доторкнутися» до світу дизайну та моди, – зараз будь-який член суспільства буквально живе в цьому світі, в той чи іншій мірі, слідує сучасним тенденціям, сприймає їх, адаптує їх під себе. Інтерес суспільства до моди та дизайну спричинив бурхливу появу на теренах України чисельних дизайнерських

¹ Кисельова К.О.

шкіл, що випускають фахівців різного спрямування та рівня підготовки. Ця тенденція торкнулася й висщих навчальних закладів, які, на вимогу суспільства, один за одним (незалежно від загального напрямку ВУЗа) відкрили факультети, кафедри дизайну, та стали готувати спеціалістів різного рівня кваліфікації. «Незрілість» вітчизняних шкіл дизайну, які в більшості, на відміну від європейських, не пройшли довгий шлях становлення, чії програми підготовки фахівців, а особливо фахівців в галузі модного одягу, мають в найкращому випадку 20-25 років напрацювань, а специфіка всього освітнього процесу, як правило, побудована за аналогією підготовки фахівців інших спеціалізацій (іноді мистецького, іноді педагогічного, іноді технічного спрямування) відображається на якості підготовки спеціалістів та їх конкурентоздатності. Підвищення кваліфікаційного рівня випускників вітчизняних шкіл дизайну можливе за рахунок вивчення та переорієнтування освітнього процесу та освітніх програм в русі загальноєвропейських та загальносвітових тенденцій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У вітчизняній літературі теоретичні основи мистецької і дизайнерської освіти представлені працями педагогічного, філософського та мистецтвознавчого спрямування: Є.А. Антоновича, В.Я. Даниленка, Г.Є Гребенюка, С.В. Рибіна, А. Чебикіна (теоретико-методологічні засади дизайн-освіти); О.С. Бойчука, В.Ф. Прусака, О.Фурси (організаційно-педагогічні засади), М.Р. Селівачова (особливості підготовки дизайнерів графіків), О.В.Трошкіна (розвиток ініціативності майбутніх дизайнерів), В.В. Турчина (формування проектно-образного мислення дизайнерів), Н.В. Чуприної (якості, необхідні дизайнеру одягу). Аналіз освітніх процесів європейського простору представлений в роботах А.В. Бойчук [1], О.Л. Мельник [2], статтях О. Фурси [4, 5] та М.В. Кісіль [3]. Але, необхідно зауважити, що специфіка освіти в дизайні одягу порівняно з іншими сферами дизайну розглядається вкрай мало й фактично залишається поза увагою як провідних сучасних теоретиків дизайну, так і інших науковців. Освітній аспект в зарубіжній літературі в основному представлений на рівні

вітчизняної старшої школи, оскільки специфіка навчання в дизайнерських освітніх закладах вищого рівня, їх програми є інтелектуальною власністю закладу. Уявлення про речі, яким навчають в дизайнерських школах можна почерпнути у Cabrega Alfredo [6], але, цей труд має досить популярний та узагальнений характер. Проблемам трансляції загальноєвропейського досвіду в українські освітні процеси з підготовки дизайнерів взагалі не приділялося достатньої уваги. Залишилися без уваги й особливості підходів до проектної діяльності та формотворчості в європейських та українських вищих навчальних закладах з дизайну одягу.

Формулювання цілей статті. Мета даної статті визначення особливостей професійної підготовки дизайнерів одягу в українських та європейських вищих навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу. В сучасному світі, щоб працювати у сфері моди, одного бажання, таланту та творчих амбіцій недостатньо. Складна й досить закрита структура модної індустрії не дає змогу увійти в неї непідготовленому спеціалісту. Підприємства, організації та інституції, які працюють в цьому напрямку не бажають навчати «з нуля», вони прагнуть отримати сформованого фахівця, який гарно орієнтується в усіх тонкощах професії. Якісна освіта цінується й відкриває серйозні кар'єрні перспективи. Й, оскільки, офіційного «стандарту» професії «дизайнер одягу» не існує, випускники різних шкіл мають дуже різні компетенції, по різному відносяться до процесу проектування, мають різні навички практичної роботи з формою. Спробуємо проаналізувати, чому ж такі різні програми підготовки, на що вони направлені, чому сприяють, як формують майбутнього дизайнера, в чому відмінність української та європейської освіти в галузі дизайну одягу.

Перша відмінність, яка одразу привертає до себе увагу – це різноманітність спеціалізацій в галузі моди та дизайну одягу. Якщо українські ВУЗи, як правило пропонують загально: дизайн одягу або моделювання костюма, європейські чітко поділяють цю галузь на два сектори «мода-дизайн-створення» та

«мода-бізнес». Ці два напрямки наявні у всіх відомих учбових закладах (ESMOD-дизайн&створення+ISEM-мода&бізнес [9]; The school of fashion+The school of design в Istituto Marangoni [7]; Fashion+Fashion communication в Central Saint Martins [8]). Цей поділ є цілком логічним, тому що мода та дизайн давно подолали етап єдності, в сучасному вузькоспеціалізованому суспільстві дизайн – це творчість, креативність, нові ідеї, а мода – це тренди, продажі, індустрія, бізнес. Передбачається, що майбутні професійні обов'язки дизайнерського сектору це: розробка стилю, передбачення нових тенденцій, розробка колекції одягу від ідеї до серійного виробництва готових виробів, розробка текстилю і модних аксесуарів, визначення креативної складової в направленості компанії, добір кольорів і матеріалів, розвиток технологій виробництва.

Майбутні професійні обов'язки сектору «мода-бізнес» це вивчення ринку, інформаційне забезпечення та тренди, преса, комунікації компанії, маркетинг, менеджмент і консультування. Але, щоб стати гарним бізнесменом, журналістом, маркетологом, теоретиком в сфері моди необхідно розбиратися у всіх тонкощах її створення і виробництва не гірше за тих, хто її створює. Тому, й в цьому секторі, велика увага приділяється вивченню історії моди, опануванню проектного процесу та технологіям виробництва. Кожен з секторів містить вражаючий перелік спеціалізацій: модельєр, стиліст, дизайнер одягу, дизайнер тканин, дизайнер трикотажних виробів, дизайнер жіночого одягу, дизайнер чоловічого одягу, дизайнер взуття, дизайнер аксесуарів, дизайнер принтів, дизайнер Fashion-продуктів, помічник дизайнера, конструктор одягу, розробник ескізів, Fashion-менеджер, Fashion-редактор, теоретик та критик моди, координатор и медіакомунікатор, Fashion-журналіст, байер, мерчендайзер, тощо [7-9]. Кожна спеціалізація акцентує вузький сектор модної індустрії, на відміну від загального: дизайнер одягу - «все в одному».

Без виключення всі дизайнерські школи приділяють багато уваги складу навчальних планів. Для підготовки майбутніх професіоналів - креативних, всебічно освічених, чутливих до розвитку художніх та громадських відношень,

тенденцій розвитку ринку, тенденцій розвитку науки та техніки розробляються унікальні учбові програми. В цих програмах традиційні художні дисципліни, такі як малюнок, живопис, скульптура, композиція та суто дизайнерські (художнє проектування, макетування та формоутворення) в різних пропорціях поєднуються з загальногуманітарними (філософія моди та теорія дизайну), мистецтвознавчими (історія костюма і крою) економічними (брендінг, маркетинг) та технічними (матеріалознавство та конфекціювання, конструювання, технології). Проектувальник майбутнього повинен бути знайомим з теорією та історією дизайну, розуміти суспільні процеси, бути в курсі наукових відкриттів, знати нові технології, гарно володіти майстерністю створення форми. Для повної реалізації творчого потенціалу необхідно глибоке розуміння сучасної індустрії світової моди. Зараз недостатньо просто грамотно розробити колекцію і підібрати до неї матеріали. Щоб досягти успіху в бізнесі моди треба йти далі: вивчати ринок, визначати стилі, створювати і, в той же час, передбачати найбільш цікаві та несподівані тренди. Сьогодні індустрія не припускає імпровізації, все має бути детально сплановано. Окрім творчого початку дизайнер одягу має враховувати раціональну складову, щоб поєднати креативність з робочою реальністю, вимогами ринку, виробничими потребами, запитами клієнтів, специфікою бренду і поточними та майбутніми тенденціями. Можна відмітити трохи різну загальну спрямованість вузів: від відкрито креативної Central Saint Martins (Лондон, Англія) до виключно бізнесової Istituto Marangoni та промислової Esmod, Академія моди та дизайну (AMD, Германия).

Основні предмети, що вивчають в європейських дизайнерських школах: історія стилю та костюма, тренди сучасної моди, аналіз модних колекцій і брендів, основи дизайну (теорія дизайну), дизайнерський малюнок і композиція (ілюстрація в галузі дизайну), аналіз крою та складу, творче мислення, фотографія, дизайн-проектування (розробка авторського проекту, розробка авторської колекції, моделювання (формоутворення), конструювання+технології

виробництва, іміджеологія, комп'ютерні технології в дизайні одягу, аналітика, маркетинг та брендінг в світі моди. Дуже часто, окремі дисципліни об'єднані в великі блоки. Наприклад, стилізм (малюнок+композиція+графіка) та моделювання (формотворення+дизайн-проектування+конструювання+технології) [9]. Відсоткові співвідношення дисциплін дуже варіюються в залежності від обраної спеціалізації, але в межах отримання ступеню бакалавра можна відмітити невелику долю традиційних художніх – 5-15%, та порівняно велику технічних 15-30% та економічних 20-40%. Дизайнерські дисципліни стабільно складають 25-45%, мистецтвознавчі 15-35%, загальногуманітарні 5-15%. Для отримання ступеню бакалавра термін навчання складає 3-4 роки, для отримання ступеню магістра - 1,5-2 роки.

Перший рік навчання в європейських школах часто виділений із загального курсу підготовки, це Foundation year, рік введення в дизайн, рік «відсіювання», за рахунок цього й варіюється термін навчання, оскільки, якщо у абітурієнта досить вагоме портфоліо власних робіт, - він може претендувати до зарахування зразу на другий курс навчання (перший курс бакалаврата). Без представлення робіт, абітурієнти до першого курсу бакалаврата не зараховуються! На цьому треба зробити великий акцент, оскільки вітчизняна модель передбачає на вступних іспитах здебільшого аналітику художньої майстерності (малюнку, живопису, іноді композиційних вмій), а не аналітику дизайнерського мислення, яке суттєво відрізняється від гарного вміння малювати. Керуючись вітчизняною системою відбору такі відомі особистості як Поль Пуаре, Коко Шанель, Рей Кавакубо взагалі не мали б змоги вступити до ВНЗ в Україні, бо не мали навіть початкової художньої освіти.

На початковому етапі навчання - Foundation year, треба детально зупинитися, бо на нашу думку, саме цей рік є найбільш визначальним в формуванні проектного мислення та навичок роботи з формою. Перша половина року, як правило, присвячена введенню в дизайн, студенту дають змогу спробувати себе в різних сферах: одяг, графіка, принти,

предмети побуту, аксесуари, перфоменс, і якщо він врешті-решт обрав дизайн одягу, друга половина року присвячена введенню в моделювання, муляжуванню, конструюванню, технологіям виробництва одягу різного призначення.

Головні завдання курсу можна визначити як: розвиток творчого потенціалу, здібностей до збору та обробки інформації, до генерування принципово нових концептуальних ідей; отримання вміння самостійно навчатися, розробляти ескізи та форми, конструкції та технології на рівні прототипу; отримання вміння побудови зв'язків та праці в команді; отримання вміння розробки портфоліо власних робіт. Більшу частину курсу займають загальнохудожні та дизайнерські дисципліни, повністю відсутні загальногуманітарні дисципліни. Роботі з формою окремо та на манекенах приділяється до 40% загального часу. Оволодіння навичками формотворення йде поступово, через розгортки на площині простих та складних форм, роботу з нетрадиційними для одягу матеріалами (папером, склом, металом, пластиком, тощо), цілеспрямованому акцентуванні різних технік отримання та декорування одягу. Так, для визначення майбутньої спеціалізації у Central Saint Martins, в другій половині Foundation студенти розробляють три готових проекти: проект з тканини, проект з трикотажу, проект із застосуванням принтів.

Вражає масштабність завдань підготовчого курсу. У завдання входить: створення Moodboard (колажу-настрою), етюднику (альбому начерків на обрану тему), мінімум 100 ескізів моделей, 6 закінчених творчих ілюстрацій, опис і одна модель цілком. Ця обрана модель розробляється повністю – від технічного рисунка та лекал до представлення моделі в матеріалі на людині в образі з доповненнями та аксесуарами. Й таких проектів три! Фактично, завдання підготовчого курсу по рівню компетенцій можна прирівняти до вітчизняного курсового проектування на рівні 3-го року навчання, а в деяких ВУЗах навіть до бакалаврського проекту.

Звісно такий темп навчання витримують не всі, в провідних дизайнерських вузах до 1-го курсу бакалаврата після Foundation доходить один студент з трьох, п'яти (на всі

спеціалізації), й тільки 10% з обраних потрапляють безпосередньо на дизайн одягу, всі інші на суміжні спеціалізації: дизайн принтів, дизайн аксесуарів, тощо.

Програма перших курсів вітчизняних навчальних закладів здебільшого направлена на загальногуманітарні та загальнохудожні дисципліни, при чому останні не спеціалізовані для дизайнерів, як в більшості європейських ВУЗів, це загальний малюнок та живопис. Дизайнерська частина навчального процесу у кращому випадку складає не більше 15-20% - це композиція та проектування. Як правило процес проектування закінчується на рівні ескізів, які проглядають художні комісії (в кращому випадку), а іноді тільки викладач. Студентам не вистачає незаангажованого оцінювання, завершеності проектного процесу з виходом конкретного проекту на презентацію. Якщо формотворчі дисципліни й починаються на першому курсі, то це вивчення можливостей трансформації матеріалів, в кращому випадку невеличкі проекти з використанням нетрадиційних матеріалів. Здебільшого вважається, що студенти ще не готові до справжніх проектів, не вміють грамотно виражати свої думки на папері, не знають конструювання та технологій.

Другий рік навчання (1-й рік європейського бакалаврата) характеризується проектуванням одягу конкретного асортименту. Студенти ще раз додатково спеціалізуються. Дисципліни загальнохудожнього характеру заміщуються дизайнерськими, вводяться загальногуманітарний, мистецтвознавчий, технічний та економічний блоки. Головна задача курсу – опанування теорії та практики проектного процесу. Завдання курсу: можливість розвитку концептуальної ідеї в заданих напрямках; дослідження і проектування заданих функцій костюма; робота з контекстним середовищем, збір та аналіз ілюстративного контекстного матеріалу, розвиток аналітичних здібностей дизайнера; оволодіння основами моделювання та роботи з різними матеріалами; освоєння комп'ютерних програм з дизайну.

Починаючи з другого курсу студентам, як правило, надається тема й окреслюються вимоги до майбутнього проекту.

Тривалість проектів, наприклад, в школі Central Saint Martins складає від 2 до 4 тижнів, консультації проводяться два рази на тиждень. Тема може бути дуже абстрактною: «білий», «камені», «кохання», «піджак». Зміст роботи полягає в зборі інформації, виконанні до 200 ескізів, добору матеріалів, розробки макетів, конструкцій, виконання та презентації виробів.

Робота з формою йде постійно, вона конкретизується від абстрактної до практичної, набуває функціональності, опановуються базові прийоми моделювання, розробки, фактуризації та структурування поверхні матеріалів. Можна констатувати, що другий курс навчання має багато спільного з вітчизняними освітніми програмами, єдина відмінність це виходи на готові проекти й вміння їх презентувати.

Третій рік навчання, як правило присвячений практиці по спеціальності. Всі відомі школи «вмонтовані» в індустрію моди, вони приділяють багато уваги щільній співпраці з відомими брендами та корпораціями з виготовлення одягу. Студент, за бажанням, може пройти практику на одному підприємстві, або пройти декілька невеличких практик в трьох або навіть чотирьох колективах. Практика може чергуватися з навчанням й частково перейти на четвертий рік. Отже, загальна тривалість практики 10 місяців. Чи можна порівняти її з виробничою або переддипломною практикою в вітчизняних ВНЗ, яка складає один-два місяці?

Четвертий рік навчання присвячений проектуванню власної колекції одягу. В різних школах - різні вимоги в залежності від обраного класу одягу: від трьох моделей класу кутюр (ESMOD) до 6 виходів класу pret-a-porte, які повинні складатися з 30 виробів (AMD, Германия). Завдання курсу можна визначити як: розробка цільової колекції одягу, від концептуальної ідеї до серійного випуску; інтеграція художнього проектування, інженерного проектування та маркетингу в єдину систему; аналітика ринку одягу і синтез отриманих результатів в рамках проектного процесу; розробка та обґрунтування рекламних образів і методів позиціонування продукції на ринку.

Закінчують навчання приблизно 60-70% студентів. Ліпші колекції відбирають для фінального показу для преси, який широко висвітлюється в спеціалізованих виданнях. Central Saint Martins навіть має свої дефіле в архіві на Style.com.

Проектування дипломної колекції одягу є загальним завершальним етапом освіти в усіх учбових закладах з отримання рівня бакалавра. Суттєві відмінності полягають у вимогах до його розробки, оформлення та презентації. У вітчизняних ВУЗах зазвичай представляють Moodboard, 12-20 закінчених творчих ілюстрацій, плакат презентації колекції, опис, лекала і від однієї до п'ятих моделей в матеріалі. Представлення в образі з доповненнями та аксесуарами не завжди є обов'язковим. Показ, як правило, не є частиною навчального процесу та здійснюється на добровільних засадах, як участь у конкурсі («Печерські каштани», КНУТД, Київ, «Водограй», КПДМ при ЛНАМ, Косів).

До магістратури конкурс в європейських навчальних закладах доходить до 15 чоловік на місце. Мета – викладання, наукова діяльність або створення власного бізнесу. Закінчують навчання приблизно 50-60%. Всі колекції магістрантів Central Saint Martins приймають участь на London Fashion Week – вершині для професіоналів. Цей факт навіть сам по собі говорить про якість представлених випускних проєктів.

У вітчизняних ВУЗах до магістерської роботи дизайнера дуже часто підходять, як до виключно теоретичної роботи, без обов'язкового виходу на колекцію навіть в ескізах. Це скоріше історія та теорія моди або теорія дизайну, де проєктний процес взагалі може навіть не розглядатися.

Але незважаючи на схожість або відмінність загальних предметів та завдань, головна відмінність європейського навчання – сама система, яка повністю відрізняється від вітчизняної. Це проєктна система освіти на всіх рівнях. З самого початку за студентом закріплюється місце для роботи, це міні-майстерня в загальному класі. Майже в усіх творчих ВУЗах можна працювати 24 години на добу. Велика кількість дисциплін надається у формі майстер-класів. Кожен майстер-клас веде інший викладач, який є спеціалістом по дуже вузькій

темі. Викладачі можуть бути різні - від професорів до діючих дизайнерів, але завжди студентам обов'язково допомагає технічний персонал, щось на кшталт завідувачів лабораторій та лаборантів. Технічних лабораторій багато: ткацькі, трикотажні, фарбувальні, комп'ютерні, тощо, вважається, що не можна від студента вимагати готового проекту без забезпечення умов його виконання. Викладачі більше консультують, «класичні» пари майже не проводяться. З одного боку, студенту надається повна свобода дій, багато вільного часу, але вимагається від нього багато, той хто не витримав – відраховується. Така система навчання, з одного боку, надає відчуття цінності власної свідомості, яку для дизайнера неможливо переоцінити, а з другого боку вчить працювати у шаленому режимі, розподіляти свій час, дає уяву про діючу модну індустрію, яка далека від «гламурних показів». Цей підхід можливо поступається вітчизняному в вивченні законів композиції, графіки, основ конструювання та технології, але вчить студента займатися дійсно формотворчістю, бути активним та ініціативним, самонавчатися, реалізовувати проекти.

Але ось що цікаво, навчання в престижних дизайнерських ВУЗах сприяє працевлаштуванню, але не забезпечує здобувачеві особливого ставлення. Єдине, що має значення – це портфоліо робіт, яке при проектній системі навчання за чотири роки складає дуже суттєвий обсяг.

Висновки. Проектний підхід, який запроваджено в провідних європейських школах з дизайну одягу, складає основу навчального процесу і є дуже важливим. В процесі створення проектів досягаються, як освітні цілі, так і забезпечується повна свобода творчої ініціативи студентів.

Для забезпечення конкурентоздатності вітчизняних фахівців в галузі дизайну одягу необхідна більш вузька спеціалізація, переосмислення та оновлення навчальних планів в контексті забезпечення проектної направленості освітнього процесу, надання студенту можливості прослуховувати та індивідуально обирати навчальні дисципліни, які допоможуть йому в пошуках творчої самоідентифікації, відпрацювання свого

унікального підходу до процесу творчості, пошуку свого місця в індустрії.

Перспективи подальшого дослідження. Інтеграція в глобальний освітній процес та «вмонтування» українських вищих учбових закладів в міжнародну «кузню» фахівців індустрії моди потребує ретельного дослідження існуючих систем підготовки майбутніх дизайнерів одягу в провідних західних ВУЗах, їх адаптації до місцевих реалій та напрацювання власних підходів, які дозволять говорити про вихід на новий якісний рівень освіти, творчості, теорії та практики моди.

Література

1. *Бойчук А.В.* Особенности концепций формообразования в дизайнерских школах Германской демократической республики: автореф. дис. на соискание научной степени канд. искусствоведения: 17.00.06 «Техническая эстетика» / А.В. Бойчук - М., 1987. -18 с.

2. *Мельник О.Л.* Інтеграційні процеси в освіті (соціально-філософський аспект): автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. філософ. наук: 09.00.10 – філософія освіти / О.Л. Мельник; Нац. техн. ун-т України «Київський політех. ін-т». – К., 2013. – 15с.

3. *Кісіль М.В.* Дизайн-освіта в університеті мистецтв і дизайну Burg Giebichenstein (м. Халле, Німеччина) на прикладі дизайну одягу / М.В. Кісіль // Теорія та практика дизайну. Збірник наук. праць / Технічна естетика – К.: «Дія», 2015. – Вип. 7. – С.77-82.

4. *Фурса О.* Розвиток дизайн-освіти в Україні і зарубіжжі: історійко-порівняльний аспект / О. Фурса // Порівняльна професійна педагогіка - 2011. – №2. – С 112.-124.

5. *Фурса О.* Основні напрямки і чинники становлення дизайн-освіти / О. Фурса // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.18. – С. 392-398.

6. *Cabrera Alfredo.* 101 Things I Learned in Fashion School /Cabrera Alfredo and Matthaw Frederick. – New York: Grand Central Publishing, Natchette Book Group. 2010. – 207p.

7. Офіційний сайт Інституту Марангоні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.istitutomarangoni.com/>. – дата доступу 20.12.2016. – назва з екрану.

8. Офіційний сайт Лондонського університету мистецтв ім. Святого Мартіна [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.arts.ac.uk/>. – дата доступу 20.12.2016. – назва з екрану.

9. Офіційний сайт Висшої школи мистецтв і технологій моди ESMOD [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.esmod.com/>. – дата доступу 20.12.2016. – назва з екрану.

Аннотация:

Киселёва Е.А. Особенности профессиональной подготовки дизайнеров одежды в украинских и европейских высших учебных заведениях. В статье рассмотрены различные подходы к обучению формотворчеству и овладению тонкостями проектной деятельности в украинских и европейских высших учебных заведениях, которые готовят специалистов в дизайне одежды. Продемонстрированы различия в требованиях к будущим студентам, подходах к специализации, составу дисциплин, организации учебного процесса, творческих заданиях на всех этапах подготовки, от подготовительных курсов до получения квалификации магистра. Раскрыты стратегические преимущества формирования у студента целостного отношения к проектной деятельности через постепенное усложнение заданий с обязательным выходом на готовые проекты на всех этапах обучения. Охарактеризованы направления совершенствования образовательного процесса в дизайне одежды за счет раздробления и сужения специализаций и большей индивидуализации творческих задач, их адаптации к реальным потребностям современного общества.

Ключевые слова: дизайн одежды, дизайн-образование; подготовка дизайнеров одежды, дизайн-процесс, формообразование.

Abstract:

Kyselova K. Features of fashion designers' training in Ukrainian and European universities. The article explores various approaches to study of formbuilding and mastering of design work niceties in Ukrainian and European higher education establishments training fashion design specialists. It discusses the differences in the admission requirements, approaches to specialization, set of studied disciplines, organization of the learning process and creative tasks at all training phases, starting from preparation courses to the level of master's degree. The article unveils strategic advantages of formation of comprehensive attitude in the students to design work through gradual complication of tasks with compulsory yield of finished projects at all stages of study. It also characterizes ways for improvement of educational process in fashion design by means of splitting and narrowing of specializations as well as further individualization of creative tasks and their customization to actual requirements of modern society

Keywords: fashion design, design education, training designers, design process, formbuilding.

Стаття надійшла в редакцію 22.02.2016 р